

गैरआवासीय नेपाली संघ

विभाग, समिति, उपसमिति तथा कार्यदलको कार्य व्यवस्था सम्बन्धी नियमावली, २०२१

अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्बाट पारित भएको मिति:

सन् २०२१ जुलाई १७

संशोधन:

१. गैरआवासीय नेपाली संघ विभाग, समिति, उपसमिति तथा कार्य दलको कार्य व्यवस्था सम्बन्धी (पहिलो संशोधन) नियमावली, २०२३ - सन् २०२३ जुलाई ९ मा सम्पन्न अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्को बैठक
२. गैरआवासीय नेपाली संघ विभाग, समिति, उपसमिति तथा कार्य दलको कार्य व्यवस्था सम्बन्धी (दोस्रो संशोधन) नियमावली, २०२३ - सन् २०२३ नोभेम्बर २६ मा सम्पन्न ९४औं अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्को बैठक

प्रस्तावना: गैरआवासीय नेपाली संघको कार्य व्यवस्थालाई व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउन आवश्यकता अनुसार विभिन्न विभागहरू, समितिहरू, उपसमितिहरू र कार्यदलहरूको गठन गर्नु बाञ्छनीय भएको हुँदा अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्ले गैरआवासीय नेपाली संघको विधान २००३ *..... को दफा १७.६ को दिएको अधिकार प्रयोग गरी यो नियमावली बनाएको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

- (१) यो नियमहरूको नाम “गैरआवासीय नेपाली संघ विभाग, समिति, उपसमिति तथा कार्य दलको कार्य व्यवस्था सम्बन्धी नियमावली, २०२१” रहेको छ ।
- (२) यो नियमावली अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्ले निर्णय गरेको मिति बाट लागू हुनेछ । *यो नियमावलीमा कुनै संशोधन अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद् वा अन्तर्राष्ट्रिय कार्यकारी सचिवालयबाट भएमा सोही मिति देखि यो नियमावलीमा भएको संशोधन लागू हुनेछ ।

२. परिभाषा:

विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस नियमावलीमा:

- (क) "संघ" भन्नाले गैर आवासीय नेपाली संघलाई जनाउनेछ ।
- (ख) "विधान" भन्नाले गैरआवासीय नेपाली संघको विधान २००३ *..... लाई जनाउनेछ ।
- (ग) "अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्" भन्नाले संघको अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्लाई जनाउनेछ ।
- (घ) "अन्तर्राष्ट्रिय कार्यकारी सचिवालय" भन्नाले संघको अन्तर्राष्ट्रिय कार्यकारी सचिवालयलाई जनाउनेछ ।
- (ङ) "राष्ट्रिय समन्वय परिषद्" भन्नाले संघको राष्ट्रिय समन्वय परिषद्लाई जनाउनेछ ।
- (च) "विभाग" भन्नाले संघको अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्ले गठन गरेको विभागलाई जनाउनेछ ।
- (छ) "समिति" भन्नाले संघको अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्ले गठन गरेको समितिलाई जनाउनेछ ।

* पहिलो संशोधनद्वारा झिकिएको ।

* पहिलो संशोधनद्वारा थप ।

* पहिलो संशोधनद्वारा झिकिएको ।

- (ज) "क्षेत्रीय समिति" भन्नाले संघले गठन गरेको क्षेत्रीय समितिलाई जनाउनेछ ।
- (झ) "उपसमिति" भन्नाले संघको अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्ले समिति अन्तर्गत गठन गरेको उपसमितिलाई जनाउनेछ ।
- (ञ) "कार्यदल" भन्नाले संघको अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्ले निश्चित अवधिको लागि गठन गरेको कार्यदललाई जनाउनेछ ।
- (ट) "विभागीय प्रमुख" भन्नाले विभागको प्रमुखलाई जनाउनेछ ।
- (ठ) "संयोजक" भन्नाले समिति, उपसमिति र कार्यदलको संयोजकलाई जनाउनेछ ।
- * (ड) "पदाधिकारी" भन्नाले विधानको दफा ५ को उपदफा ५.१४ मा उल्लेखित पदाधिकारीलाई सम्झनु पर्छ ।

३. विभाग, समिति, उपसमिति तथा कार्यदल गठनको प्रकृया:

गैरआवासीय नेपाली संघको अभियानको दायरा बृहत हुँदै गएको र यस अभियान अन्तर्गत गरिने कार्यहरूलाई छिट्टा छरितो रूपमा सम्पन्न गर्नको लागि संघको विधानको उपदफा १७.८ मा प्रावधान भए अनुसार विभिन्न विभागहरू र संघको आवश्यकता एवं औचित्यका आधारमा समिति, उपसमिति र कार्यदलको गठन गर्नु पर्ने दायित्व अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदमा रहेको छ । अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद गठन भएको तीन महिना भित्र आवश्यकता अनुसारका विभिन्न विभाग, आवश्यकता अनुसारका समिति, उपसमिति तथा कार्यदल गठन अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्ले गरि सक्नु पर्नेछ । विभाग, समिति, उपसमिति तथा कार्यदलको गठन प्रक्रिया निम्न अनुसारको हुनेछ:

- (१) विभाग, समिति, उपसमिति र कार्यदलका विभागीय प्रमुख वा संयोजकहरूको चयन अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्ले गर्नेछ ।
- (२) अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्ले संघको विधानको उपदफा १७.२ मा प्रावधान भएको *८ जना उपाध्यक्षहरू *, १ जना महासचिव र १ जना कोषाध्यक्षलाई विभागीय प्रमुखमा चयन गर्नु पर्नेछ ।
- (३) अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्ले चयन गरेका विभागका विभागीय प्रमुख, समिति तथा उपसमिति र कार्यदलका संयोजकहरूलाई सदस्यहरू चयन गर्नको लागि अनुमति प्रदान गर्नेछ ।
- (४) सम्बन्धित क्षेत्रमा ज्ञान, अनुभव तथा विशेषज्ञता हासिल गरेका पंजिकृत गैरआवासीय नेपाली सदस्यहरू समिति, उपसमिति तथा कार्यदलको सदस्यको लागि योग्य हुने छन् ।
- (५) संयोजकहरूले सदस्यहरू चयन गर्दा अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदका पदाधिकारीहरू, सदस्यहरू र राष्ट्रिय समन्वय परिषदका अध्यक्षहरूसँग अनिवार्य रूपमा परामर्श लिनु पर्नेछ ।
- (६) विभागमा विभागीय प्रमुखले बढीमा *बढीमा १७ जना सदस्य र बढीमा ५ जना सल्लाहकार भएको सञ्चालक समिति (Steering Committee) गठन गर्नु पर्नेछ । उक्त सञ्चालक समितिका सदस्यहरू अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदका पदाधिकारीहरू तथा सदस्यहरू मध्येबाट र सल्लाहकार सम्बन्धित विषयमा ज्ञान भएको गैरआवासीय नेपाली अभियन्ताबाट हुनु पर्नेछ । विभागीय प्रमुखहरू कुनै पनि समिति, उपसमिति तथा कार्यदलको संयोजक वा कुनै पनि पदमा मनोनित हुन पाउने छैन ।

* पहिलो संशोधनद्वारा थप ।

* पहिलो संशोधनद्वारा संशोधित ।

* दोस्रो संशोधनद्वारा थप ।

* दोस्रो संशोधनद्वारा संशोधन ।

- (७) एउटा समिति, उपसमिति तथा कार्यदलमा २५ जना भन्दा बढी सदस्य मनोनित गर्न पाइने छैन ।
- (८) समिति, उपसमिति तथा कार्यदलमा मनोनित भएका सदस्यहरूले राष्ट्रिय समन्वय परिषद्को कार्य समितिलाई आफू मनोनित भएको अनिवार्य रूपमा जानकारी दिनुपर्नेछ ।
- (९) सदस्यहरू समिति, उपसमिति तथा कार्यदलका कार्यहरू प्रति पूर्ण रूपमा समर्पित हुनुपर्नेछ ।
- (१०) समिति, उपसमिति र कार्यदलमा ५ जना भन्दा बढी सल्लाहकारहरू राख्न पाइने छैन ।
- (११) *सामान्यतया कुनै पनि व्यक्ति एक भन्दा बढी समिति वा उपसमिति वा कार्यदलको संयोजक तथा सदस्य पदमा मनोनित हुन पाउने छैन ।
- (१२) विभाग, समिति, उपसमिति र कार्यदलका प्रमुख तथा संयोजकहरूले नियुक्ति भएको तीन महिना भित्र आफ्नो कार्य विवरण सहित सदस्यहरू चयन गर्नु पर्नेछ ।
- (१३) हरेक विभाग, समिति, उपसमिति तथा कार्यदलले आफ्नो कार्य विवरण सहित सदस्यहरूको नामावली अनुमोदन गराउनको लागि अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्मा पठाउनु पर्नेछ ।
- (१४) अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदले पेश भएका कार्यविवरण र नामावलीहरू निर्देशिका तथा नियमावली अनुसारको भएमा त्यसलाई अनुमोदन गरी संघको वेबसाइटमा अपलोड गरी मान्यता प्रदान गर्ने छ ।
- (१५) समिति, उपसमिति र कार्यदलका संयोजकहरू, सदस्यहरू चयन गर्दा विशेषज्ञता तथा अनुभवका साथै सकभर सबै क्षेत्रको प्रतिनिधित्व हुने गरी गर्नु पर्ने छ । संयोजकहरू अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्को पदाधिकारी वा सदस्यहरू मध्येबाट हुनु पर्ने छ ।
- (१६) गठन भएका समिति, उपसमिति तथा कार्यदलको समयावधि अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्को कार्यकाल समाप्त भए सँगै सकिने छ ।
- (१७) राष्ट्रिय समन्वय परिषद् गठन भएको मुलुकको सदस्य मनोनयन भएमा सो व्यक्तिले राष्ट्रिय समन्वय परिषद्को पंजिकृत सदस्यता अनिवार्य रूपमा लिएको हुनु पर्ने छ ।

४. विभाग, समिति, उपसमिति र कार्यदलको काम, कर्तव्य र अधिकार:

- (१) विभाग, समिति, उपसमिति तथा कार्यदलले आफ्नो कार्यक्रम एवं योजना संचालनको लागि लाग्ने सम्पूर्ण कोषको व्यवस्था आफैले गर्नु पर्ने छ । उक्त कोषको व्यवस्थापन सचिवालयमा रहेको खातामा संचालन गरी गर्नु पर्ने छ । विभाग, समिति, उपसमिति तथा कार्यदलले आफ्नो आयव्ययको विवरण पारदर्शी बनाई अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदमा पेश गर्नु पर्नेछ ।
- (२) गठन भएका समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले आफूले पेश गरेको कार्य विवरण अनुसार कार्य गर्नेछ ।
- (३) कार्य प्रगति विवरण हरेक अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्को बैठक सम्पन्न हुनु भन्दा ७ दिन पहिले अन्तर्राष्ट्रिय कार्यकारी सचिवालयमा पेश गर्नु पर्नेछ ।
- (४) कार्यक्रमहरूको आयोजना गर्दा अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद् र सम्बन्धित क्षेत्रका राष्ट्रिय समन्वय परिषद्सँग समन्वय तथा सहकार्य गर्ने ।
- (५) कुनै संघ संस्थाहरूसँग सम्बन्धित विषयमा सहमति वा सम्झौता हस्ताक्षर गर्नु परेमा हस्ताक्षर गर्नु भन्दा पहिले त्यसको जानकारी अनिवार्य रूपमा अन्तर्राष्ट्रिय कार्यकारी सचिवालयलाई जानकारी गराउनु पर्नेछ ।

* दोस्रो संशोधनद्वारा थप ।

- (६) आफ्नो विभाग, समिति, उपसमिति तथा कार्यदलमा कुनै सदस्यहरू हटाउनु पर्ने या थप गर्नु पर्ने भएमा सोको अग्रिम जानकारी अन्तर्राष्ट्रिय कार्यकारी सचिवालयलाई गराउनु पर्नेछ ।
- (७) प्रत्येक ३ महिनामा एक पल्ट नियमित रूपमा अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्मा कार्यहरूको प्रगति विवरण पेश गर्ने छ ।
- (८) विभाग, समिति, उपसमिति तथा कार्यदलको तर्फबाट नेपाल सरकार लगायत अन्य संघ संस्थासंघ संयुक्त बन्ने समितिको प्रतिनिधि पठाउनु अघि अन्तर्राष्ट्रिय कार्यकारी सचिवालयबाट उक्त व्यक्तिको नाम अनुमोदन गराउनु पर्ने छ ।
- (९) विभाग, समिति, उपसमिति तथा कार्यदलले आफ्नो कार्यक्रम संचालनको लागि गर्ने कुनै पनि सम्झौता संस्थाको अध्यक्ष वा अध्यक्षले मञ्जुरिनामा दिएको व्यक्तिले मात्र गर्न सक्ने छ ।

५. **बैठक:**

सञ्चालन भएका गतिविधिहरू बारे अध्यावधिक हुनको लागि कम्तिमा ३ (तीन) महिनाको एक पटक संघको विजेनेस स्काइप वा सञ्चारका अन्य माध्यमबाट विभाग, समिति, उपसमिति तथा कार्यदलका विभागीय प्रमुख तथा संयोजकले अनिवार्य रूपमा बैठक आह्वान गर्नुपर्ने छ ।

६. **बैठकको निर्णय:**

बैठकमा भएका निर्णयहरूको विवरण (माइनुट) बैठक सकिएको मितिले दुई हप्ता भित्र अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदमा पेश गर्नु पर्ने छ ।

७. **बैठक सम्बन्धी प्रक्रिया:**

- (१) बैठकको अध्यक्षता तथा सञ्चालन विभागीय प्रमुख तथा संयोजकले गर्नेछ । विभागीय प्रमुख वा संयोजकको अनुपस्थितिमा विभागीय प्रमुख वा संयोजकले तोकेको व्यक्तिले अध्यक्षता गर्ने छ ।
- (२) बैठकको मिति तथा बैठकमा छलफल गरिने विषयहरू विभागीय प्रमुख तथा संयोजकले आफ्ना सदस्यहरूलाई ७ (सात) दिन अगाडि ईमेल तथा अन्य सञ्चार माध्यमद्वारा सूचना जारी गरी उपलब्ध गराउनु पर्दछ ।
- (३) बैठकमा कूल सदस्य संख्याको ५० (पचास) प्रतिशत सदस्य उपस्थिति भएमा बैठकको कोरम पुरा भएको मानिने छ ।
- (४) बैठकको माइन्ट विभागीय प्रमुख वा तथा संयोजकले वा उहांहरूले तोकेको व्यक्तिले तयार पार्नु पर्नेछ ।
- (५) बैठकको निर्णयको अभिलेख अथवा माइन्ट नेपाली वा अंग्रेजी मध्ये कुनै एक भाषामा तयार गर्नु पर्नेछ ।
- (६) विभागीय प्रमुख तथा संयोजकले बैठक सम्पन्न भएको १५ दिन भित्र माइन्ट तयार गरी अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्मा पेश गर्नु पर्नेछ ।
- (७) बैठकको प्रतिवेदन र निर्णय विद्युतीय अभिलेखमा राखिने छ ।

८. **क्षेत्रीय समितिको गठन र काम कर्तव्य:**

- (१) संघको ६ वटा क्षेत्रमा क्षेत्रीय संयोजकको नेतृत्वमा विधानको दफा १९(क) अनुसारको क्षेत्रीय समिति गठन गर्नु पर्नेछ । यस समितिमा सम्बन्धीत क्षेत्रका क्षेत्रीय उपसंयोजकहरू, क्षेत्रीय महिला संयोजक तथा उपसंयोजक, क्षेत्रीय युवा संयोजक तथा उपसंयोजक, क्षेत्रीय सचिव, सम्बन्धित क्षेत्रका अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद् सदस्यहरू र राष्ट्रिय समन्वय परिषद्का अध्यक्षहरू रहने छन् ।

- (२) क्षेत्रीय संयोजकको सिफारिशमा क्षेत्रीय समितिले सम्बन्धित क्षेत्रको अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्को पदाधिकारी वा सदस्यहरूबाट एक जना सदस्य सचिव मनोनित गर्नेछ ।
- (३) समितिमा सम्बन्धित क्षेत्रका राष्ट्रिय समन्वय परिषद्का महासचिवहरू आमन्त्रीत रूपमा रहने छन् ।
- (४) अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्का सचिवहरूले अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्ले तोकेको क्षेत्रीय समितिको नियमित कामहरूको अनुगमन तथा सरोकारका विषयमा सहजीकरण गर्ने छ ।
- (५) क्षेत्रीय समितिले अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्ले उठान गरेका विषयहरू, आफ्ना क्षेत्रमा रहेका राष्ट्रिय समन्वय परिषद्ले गरेका गतिविधिहरूको अनुगमन तथा सरोकारका विषयमा सहजीकरण गर्नेछ ।
- (६) क्षेत्रीय समितिको बैठक कम्तिमा तीन महिनाको एक पटक भौतिक वा अनलाईन मार्फत गर्न सकिनेछ ।

९. **कार्यविधि बनाउने अधिकार:**

यो नियमावली कार्यान्वयन गर्न विभाग, समिति, उपसमिति र कार्यदलले आवश्यक कार्यविधि बनाउन सक्नेछ र त्यस्ता कार्यविधिहरू अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद् बाट स्वीकृत भए पछि प्रारम्भ हुनेछन् ।

१०. **निर्देशन दिन सक्ने:**

- (१) अन्तर्राष्ट्रिय कार्यकारी सचिवालयले विभाग, समिति, उपसमिति र कार्यदलद्वारा गरिने काम कारबाहीको सम्बन्धमा विभाग, समिति, उपसमिति र कार्यदललाई आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम दिएको निर्देशन पालन गर्नु विभाग, समिति, उपसमिति र कार्यदलको कर्तव्य हुनेछ ।

११. **बाधा अड्काउ फुकाउ:**

यस नियमावली अनुसार कार्य गर्दा कुनै बाधा, अड्काउ पर्न आएमा विभाग, समिति, उपसमिति र कार्यदलको अनुरोधमा त्यस्तो बाधा अड्काउ अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्ले संघको विधानसँग नबाझिने गरी फुकाउन सक्नेछ ।

*११(क) **विनियम वा निर्देशिका वा परिपत्र बनाउन सक्ने:**

- (१) विधानको उद्देश्य कार्यान्वयन गर्नका लागि विधान तथा यस नियमावलीमा उल्लिखित व्यवस्थाको प्रतिकूल नहुने गरी अन्तर्राष्ट्रिय कार्यकारी सचिवालयले आवश्यक विनियम वा निर्देशिका बनाई लागू गर्न सक्नेछ ।
- (२) यस नियमावलीको कार्यान्वयनको सहजताका लागि अन्तर्राष्ट्रिय कार्यकारी सचिवालयले विभिन्न परिपत्र जारी गर्न सक्नेछ ।

१२. **यसै नियमावली बमोजिम हुने:**

यस नियमावलीमा लेखिएका कुराहरूको हकमा यसै नियमावली बमोजिम हुनेछ ।

१३. **खारेजी र बचाउ:**

- (१) गैरआवासीय नेपाली संघ समिति, उपसमिति तथा कार्यदलको कार्यव्यवस्था सम्बन्धी नियमावली, २०१९ खारेज गरिएको छ ।
- (२) गैरआवासीय नेपाली संघ समिति, उपसमिति तथा कार्यदलको कार्यव्यवस्था सम्बन्धी नियमावली, २०१९ बमोजिम भए गरेका काम कारबाही यसै नियमावली बमोजिम भए गरेको मानिनेछ ।

* पहिलो संशोधनद्वारा थप ।